

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 2. Essentia Dei strictè sumpra, non consistit in ratione entis infiniti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

Prob. Nam essentia Dei strictè sumpta non consistit in eo, quod non est quid primum in Deo, secundum nostrum concipiendi modum; sed è contra intelligitur à nobis fluere ab alio, quod est prius in Deo, secundum nostrum modum concipiendi, ut patet ex 2. not. Atqui tales sunt multæ perfectiones ex iis, quas includit cumulus omnium perfectionum, ut patet ex infra dicendis. Ergo, &c.

Obj. 1. Patres multi essentiam Dei constituunt in cumulo omnium perfectionum, & cum illis S. Thomas hic q. 6. a. 3. in O. ubi sic loquitur: *Qua de aliis dicuntur accidentaliter, sibi (Deo) conveniunt essentialiter, ut esse potentem, sapientem, & huiusmodi.* Ergo, &c. R. Patres illos, & S. Thomam, intelligendos esse de essentia Dei sumpta vel in sensu physico, vel in sensu metaphysico latiori, in quo utroque sensu essentia divina includit omnes omnino perfectiones simpliciter simplices: quia, ut dicit S. Thomas verbis laudatis, Deus se ipso, seu per entitatem suam est potens, sapiens, &c. Cum creaturæ non sint potentes, sapientes, &c. nisi per entitates, earum entitati superadditas, & ab ea separabiles. Porro cum Patres loquuntur de essentia divina strictè sumpta, ab ejus conceptu excludunt sapientiam, justitiam, bonitatem, & alia huiusmodi attributa. *Sive bonum, inquit S. Damascenus lib. 1. ort. fidei c. 4. sive justum, sive sapientem, sive quicumque tandem aliud dicere libeat, non Dei naturam, sed quæ natura insunt, exponis.*

Obj. 2. Essentia divina est id totum, quod Deus est. Ergo est cumulus omnium perfectionum. R. Essentiam divinam strictè sumptam, esse tantum id quod Deus est per se primò secundum nostrum modum concipiendi. Unde nego conseq. *Instabis.* Atqui Deus est per se primò cumulus omnium perfectionum. N. *Probabis.* Deus est per se primò Ens, quo nihil melius cogitari potest. Ergo, &c. R. Dist. ant. Deus est per se primò Ens, quo nihil melius cogitari potest in ratione essentiae, C. ant. Quo nihil melius cogitari potest simpliciter, N. ant. & conseq. Itaque Deus per se primò est Ens, quo nihil melius cogitari potest in ratione essentiae; quia, ut infra probabitur, Deus per se primò est ens à se. Aseitas autem constituit essentiam, qua nulla alia melior esse, vel cogitari potest. At Deus non est per se primò ens, quo nihil melius cogitari potest simpliciter: quia ens, quo nihil melius cogitari potest simpliciter, includit in suo conceptu multas perfectiones, quæ supponunt Deum in suo esse constitutum per aliam perfectionem, ex qua velut radice prosunt, secundum nostrum modum concipiendi.

Obj. 3. Essentia Dei strictè sumpta, est essentia actus purissimi. Atqui essentia, etiam strictè sumpta, actus purissimi includit omnes omnino perfectiones. Ergo, &c. *Prob. min.* Si non includit aliquas, est in potentia ad illas, tanquam perfectibile ad perfectivum. Conf. implicat. Ergo, &c. *Prob. min.* Nam actus purissimus dicitur, qui expers est omnis potentialitatis & perfectibilitatis; & consequenter implicat, essentiam, etiam strictè sumptam, actus purissimi esse in potentia ad aliquas perfectiones, tanquam perfectibile ad perfectivum.

R. N. min. primi syllogismi. Ad prob. dist. sequelam maj. Si non includit aliquas perfectiones, est in potentia metaphysica, & secundum nostrum modum concipiendi, ad illas, ut perfectibile ad perfectivum, C. seq. maj. Est in potentia physica & reali, N. seq. maj. & dist. min. Implicat essentiam strictè sumptam actus purissimi esse in potentia physica & reali ad aliquas perfectiones, C. min. In potentia metaphysica, & secundum nostrum modum concipiendi, N. min. & conseq. Ad prob. min. R. Dist. Actus purissimus dicitur ille, qui expers est omnis potentialitatis & perfectibilitatis physicae & realis, C. Metaphysica, & secundum nostrum modum concipiendi, N. Hæc enim potentialitas, 1. non destruit rationem actus purissimi, ad quam sufficit, ut id, quod dicitur actus purissimus, per entitatem simplicissimam, & planè expertem compositionis realis, ita sit completum in omni genere perfectionis, ut nec perficiatur, nec ulterius perfici possit per aliquid sibi realiter superadditum; sed sit se ipso formaliter in omni genere perfectionis absolutissimum, 2. Nullam planè importat

imperfectiorem in objecto, de quo dicitur; sed aliquam tantum supponit in intellectu creato, non valente obiectum illud unico conceptu adequato sibi distinctè repræsentare: unde ut illud distinctè cognoscat, indiget pluribus conceptibus inadæquatis, & præcisivis, quorum uno sibi distinctè repræsentat v. g. in Deo unam perfectionem per modum radices cæterarum, & sufficienter constituentis Deum in esse Dei; aliis verò singulis singulas alias perfectiones per modum entitatum Deo in suo esse constituto advenientium, ipsunque perficientium, & complementum in ratione entis, quo nihil melius esse vel cogitari potest simpliciter.

Intellectus autem humanus, sic operando circa Deum, imperfectè quidem operatur, & modo minimè proportionato excellentiæ divinæ: at nec fallitur, nec ullam Deo affingit imperfectiorem, quia nullam in Deo fingit distinctionem, compositionem, potentialitatem, aut perfectibilitatem, sed solum multa, quæ sunt in Deo unica entitas simplicissima, apprehendit multis & diversis conceptibus per modum distinctorum, compositorum, potentia perfectibilis, & actus perficientis; quia aliter non potest, quantum valet, distinctè Deum cognoscere; & entitas illa simplicissima, quæ est illa multa in Deo, æquivalens, seclusa omni imperfectiōe, entitati non simplici, in qua proinde illa multa essent distincta, composita, ut unum adveniret alteri, tanquam actus potentia, quam realiter perficeret.

Porro quia de rebus loquimur ad modum quo eas concipimus, de perfectionibus divinis loquimur tanquam de distinctis, compositis, perfectibilibus & perfectivis. Sic autem loquendo de iis quæ insunt Deo, imperfectè loquimur de eo, & modo excellentiæ ejus minimè proportionato; rectè tamen pro modulo nostro loquimur: quia sic loquendo, nihil de Deo affirmamus imperfectum, & ipso indignum, sed solum dicimus perfectiones divinas in Deo præstare, seclusis imperfectiōibus, quod præstarent multa distincta, composita, perfectibilia & perfectiva, quibus, seclusis imperfectiōibus, æquivalent; quod verissimum est.

RESPONSIO II.

Essentia Dei strictè sumpta, non consistit in ratione entis infiniti.

Prob. Quia si essentia Dei strictè sumpta consistit in infinitate, vel consistit in infinitate formali, vel in fundamentali, vel in materiali, Nihil horum dici potest. Non primum. Nam essentia divina non potest consistere in mera negatione. Atqui infinitas formalis est mera negatio: est enim mera carentia termini. Ergo, &c. Non secundum. Nam essentia Dei strictè sumpta, non consistit in eo, quod non est quid primum in Deo. Atqui infinitas fundamentalis non est quid primum in Deo: nihil enim aliud est, quam talitas perfectionum divinarum, vi cuius carent termino. Hæc autem talitas non est quid primum in Deo, sed fluit ab aliquo alio, quod est prius in Deo, secundum nostrum modum concipiendi, nempe ab aseitate, ut ostendetur. Ergo, &c. Non denique tertium. Nam infinitas materialis nihil aliud est, quam cumulus omnium perfectionum, termino carentium. Atqui essentia Dei strictè sumpta, non potest constitui in illo cumulo, ut probatum est. Ergo, &c.

Obj. Essentia Dei strictè sumpta, est essentia entis infiniti. Ergo est infinita. Essentia enim entis infiniti non potest esse finita. Ergo essentia Dei strictè sumpta, consistit in aliquo infinito. R. Essentiam Dei strictè sumptam, esse infinitam in ratione essentiae: cum in ratione essentiae nihil melius esse & cogitari possit, & perfectio constituens essentiam Dei strictè sumptam, sit infinita in sua linea. Inde tamen non sequitur, essentiam Dei strictè sumptam consistere in infinitudine. Ratio est, quia perfectio constituens essentiam illam, non eam constituit, quæ talis est, ut careat termino; sed præcisè quæ talis est, ut tribuat enti, cuius est essentia, existere independentem ab omni causa, sive producente, sive conservante, ut infra videbitur.